

موضع رای شماره ۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

هیات تخصصی مالیاتی، بانکیشماره پرونده : هع ۹۹۰۰۱۱۷/۹۰۶۰۰۰۶۰ شماره دادنامه: ۹۹۰۰۹۹۷/۹۰۶۰۰۰۶۰ تاریخ: ۱۴۰۰/۲/۱۱

شکایت: ناصر نعمتی طرف شکایت: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع شکایت و خواسته: ابطال دستورالعمل و مصوبات بانک مرکزی مبنی بر نحوه تصفیه تعاوین اعتباری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذارشاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به خواسته ابطال دستورالعمل و مصوبات بانک مرکزی مبنی بر نحوه تصفیه تعاوین اعتباری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذار به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیات عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:- دستورالعمل و مصوبات بانک مرکزی مبنی بر نحوه تصفیه تعاوین اعتباری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذار «به ادعای شاکی دستورالعمل مورد شکایت مبنی بر نحوه تصفیه تعاوین اعتباری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذار صادره از بانک مرکزی علی رغم مطالبه در اختیار وی قرار نگرفته است»^۱ دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت ۱- مصوبات بانک مرکزی مبنی بر نحوه تصفیه تعاوین اعتباری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذار از آنجا که تعاوین وحدت به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۷۷۶۲۰ در تاریخ ۱۳۷۶/۰۴/۰۳ ثبت شده است و اسناد و املاک خراسان رضوی به ثبت رسیده است و فعالیت موسسه ناظر بر قراردادهای خصوصی با سپرده گذاران بوده است، در مغایرت با ماده ۱۰ قانون مدنی و اصل آزادی قراردادها می باشد زیرا که اقدامات و تشکیلات موسسه با تافق طرفین قابل فسخ و یا انحلال می باشد.^۲- مصوبات مورد شکایت در مغایرت با تبصره (۱) ماده ۵۴ قانون بخش تعاوین اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ می باشد زیرا که براساس این تبصره تصفیه تعاوین های منحل شده طبق قانون تجارت صورت می گیرد. و بانک مرکزی با دخالت خود از ادامه فعالیت هیات تصفیه این تعاوین مطابق ماده ۲۰۴ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ جلوگیری، و موسسه مزبور را به موسسه مالی و اعتباری ملل واگذار می نماید.^۳- اقدامات بانک مرکزی در مغایرت با مواد ناظر بر ورشکستگی و تصفیه شرکت ها مطابق قانون تجارت می باشد. این اقدامات در مغایرت با قانون اداره تصفیه و ورشکستگی مصوب ۱۳۱۸ به طور کلی و مواد ۴۱۰، ۴۲۴، ۴۴۱، ۴۱۵ و ۵۰۲ قانون تجارت و ماده ۲۲۵ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ می باشد.^۴- مصوبات مورد شکایت در مغایرت با مفاد ماده ۵۶ قانون امور حسبي، ۱۴۹ قانون اجرای احکام مدنی و تبصره ماده ۵۶ آین نامه اجرایی مفاد اسناد لازم الاجرا و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی از جهت آنکه این قوانین اصل تقسیم طلب بین طلبکاران به نسبت را پذیرفته اند، می باشد.^۵- براساس بند ۵ بخشنامه شماره ۱۷۳۷۹۳/۹۶ مورخ ۰۶/۰۵/۹۶ «نرخ های سود على الحساب تعیین شده در این بخشنامه- (که برای سپرده های کوتاه مدت ۱۰ درصد و برای مدت دار یکسال ۱۵ درصد)- بین بانک ها و موسسات اعتباری با سپرده گذاران منعقد می شود. نرخ سود على الحساب مذکور در قراردادهای منعقده قبلی تا پایان مدت زمان قرارداد معتر است» علی رغم وجود این مقرره صادره از بانک مرکزی این موضوع در مورد سپرده گذاران موسسه وحدت نقض گردیده است و نرخ سود سپرده ها از سال ۹۲ کاهش یافته است.- در پاسخ به شکایت مذکور، اداره دعاوی حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره ۱۳۹۹/۰۵/۲۰ مورخ ۱۰۵۹۴۶/۹۹ اعلام نموده است:^۱- خواهان دستورالعمل مشخصی را مورد شکایت قرار نداده است و خواسته ایشان برای بانک مرکزی مبهم می باشد و به علت نقص ناظر بر موارد بند (ب، پ و ت) ماده ۸۰ قانون تشکیلات و آین داررسی دیوان عدالت اداری مشمول حکم موضوع ماده ۸۱ قانون فوق الذکر می باشد.^۲- تفاهem نامه اولیه تعاوینی وحدت با موسسه اعتباری توسعه، بدون اطلاع بانک مرکزی صورت پذیرفته است و تداوم غیر قانونی فعالیت تعاوینی مزبور نمی باشد.^۳- اقدامات اعمال شده در مورد خواهان و امور تصفیه موسسه مزبور به استناد بند (۱) مصوبه کمیته منتخب سران محترم سه قوه به تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۳ و در راستای صیانت از حقوق ذینفعان، حفظ حقوق بیت المال و حقوق سپرده گذاران صورت گرفته است و تغیر اعضا هیات تصفیه تعاوینی موصوف و تعیین هیات تصفیه جدید از مصوبات کمیته یاد شده می باشد.^۴- براساس مصوبه کمیته منتخب سران سه قوه، سپرده گذاران با مانده کمتر از یک میلیارد ریال پس از تعديل نرخ سود سپرده به نرخ سود متعارف و کسر مانده تسهیلات دریافتی، تعیین تکلیف گردیده و باز پرداخت سپرده های باقی سپرده گذاران حداقل تا سقف یک میلیارد ریال نیز انجام پذیرفته است.^۵- با توجه به عدم تكافوی منابع تعاوینی جهت باز پرداخت دیون، پرداخت سودهای نامتعارف به تعدادی از سپرده گذاران به معنی تحمل کسری بیشتر به باقی سپرده گذاران خواهد بود. از این رو با دستور نمایندگان سران سه قوه و به منظور مساعدت به عموم سپرده گذاران، حداقل ۱۵ درصد سود سالانه به سپرده ها محاسبه و پرداخت گردیده است.^۶- بانک مرکزی به موجب مکابنهای متعدد با تعاوینی مذکور، ممنوعیت اخذ سپرده را به تعاوینی مذکور پیشتر اعلام نموده است. نظریه تهیه کننده گزارش: با مدافعت از اوراق و محتواهی پرونده، نظر به این که تصفیه تعاوینی اعتباری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذار مطابق مصوبات جلسات مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۷ و ۱۳۹۶/۰۸/۲۴ کمیته منتخب سران قوا صورت گرفته است که مورد تایید سران قوا نیز قرار گرفته است، لذا مقررات مورد شکایت در تبیین حکم مقنن و شیوه های اجرایی آن

بوده و مغایر با قانون و خارج از اختیار نمی باشد. تهیه کنندگزارش: مهدی نادیرای هیات تخصصیبا مذاقه در اوراق و محتوای پرونده، نظر به این که تصفیه تعاوی اعتبری وحدت و نحوه پرداخت مطالبات طلبکاران سپرده گذار مطابق مصوبات جلسات مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۴ و ۱۳۹۶/۰۸/۰۸ کمیته منتخب سران قوا صورت گرفته و در نهایت به تأیید رؤسای قوای سه گانه رسیده است، بنابراین مقررات مورد شکایت در تبیین حکم مذکور و شیوه های اجرایی آن بوده لذا خلاف قانون و خارج از اختیار بوده، به استناد بند «ب» ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رای به رد شکایت صادر و اعلام می کند. رای صادره طرف مدت بیست روز از تاریخ صدور، از سوی ریاست ارزشمند دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان قابل اعتراض است. دکتر زین العابدین تقی - ریس هیات تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

Powered by Froala Editor

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب